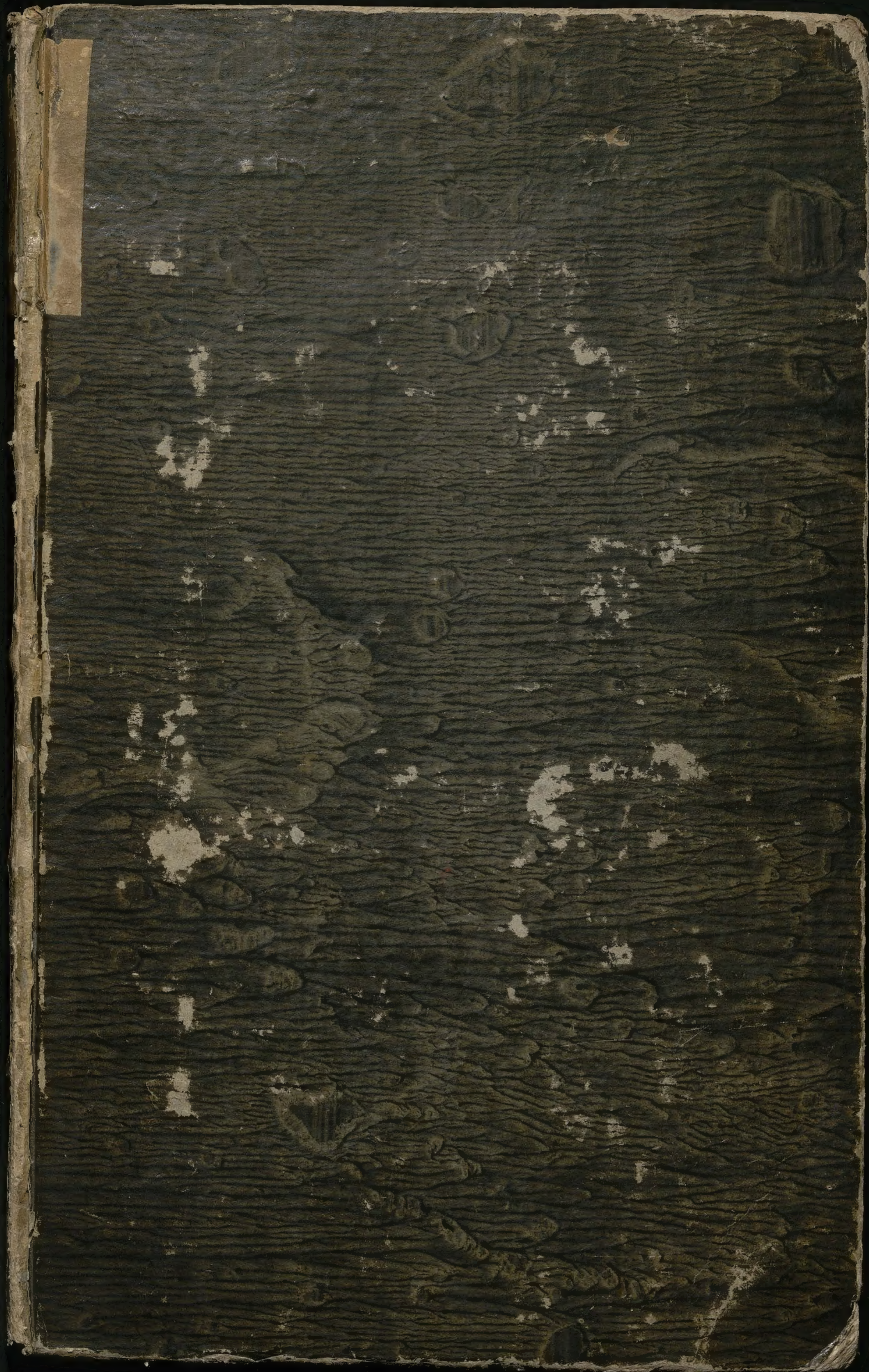

V
B
J
C
8957

PROIEKT
PORZĄDEK SEYMIKOWANIA.

TWierdzę Rzeczy Pospolitey wolność Stanu Rycerskiego chcąc iako nayfilniey umocnić i każdego Obywatela z niepodległym zdaniem swoim od przemocy dostatecznie uchronić; mocą teraźnieyszego Seymu stanowiemy.

1mo. Aby w każdym Grodzie naybliższym mieyscu Seymikom zwykłego, Księga popisu Obywatelow Woiewodztwa lub Ziemi sporządzona była, w ktorą każdy Szlachcic chcąc mieć Vocem Activam wpisać się ma, pod Numerem, i dniem iak do podpisu przychodzić będzie, wyrażaiąc Imie Chrztu, Familii i Herbu.

2do. W tę Książkę Każdemu Szlachcicowi wpisać się wolno, i Susceptant bronić żadną miarą niema, a ieżeliby ktoremu odmowił, iako uciskaiący wolność Publiczną rokiem wieży ukaranym bydź ma & pro incapaci & in activo in perpetuum uznany bydź powinien.

3tio. Jeżeliby nie Szlachcic w tę Książkę zwaną Popisową wpisać się ważył, każdy takiego ubi de jure pozwać może zadaiąc imparitatem, a ta sprawa podług dawnych Praw sądzona bydź ma.

4to. Każdemu Szlachcicowi zapisanemu ma wydadź Suscypuiący extrakt iego zapisu z numerem i dniem.

5to. Na Seymiki Ci tylko Szlachta zgromadzać się, Vocem activam używać, i Eligibiles bydź mogą ktorzy w Księgę popisową tego Woiewodztwa lub Ziemi wpisani będą.

6to. Mieysce Seymikow w Miastach w ktorych się zwykle Seymikuie przez Laudum pierwszego Seymiku przepisane bydź ma, a to mieysce wiecznie trwałe, i nieodmieniane, Seymikom poświęcone będzie, chybaby iaka nieprzełamana trudność przymusiła Obywatelow do opuszczenia mieysca Laudo przepisanego, w tenczas, za powszechną zgodą w tymże Mieście wygodne mieysce obrane bydź może, a in Laudo przyczyna wyrażona bydź ma, i że taż przyczyna z zgodą powszechną, przyięta została.

7mo. Sessye Seymikow o osmey z rana zaczynać się powinny a o szostey w wieczor kończone bydź maią, a ieżeli w iednym dniu Seymik się nieskończy, o osmey z rana znowu nazaiutrz kontynuować się ma, zaczynaiąc zawsze od tey czynności, na czym się Sessya wczoraysza zakończyła, i tak w następuią

cych dniach bez przerwy aż do zakończenia Seymiku.

8vo. Gdy Obywatele na Seymik zgromadzeni w mieyscu zwykłym będą, primus ex ordine tam przytomny zagai Seymik, a policzywszy wszystkich do Obrad zgromadzonych Obywatelow, tyle Gałek w iednę Wazę włoży, ile Obywatelow maiących Prawo ad activitatem, znaydować się będzie, między ktoremi trzydzieści będzie czarnych, a iedna czerwona, tęż Wazę po kilkakrotnie należycie zatkawszy otwartość, przewracaiąc zmięszawszy gałki, postawią przed zagaiaiącym Seymiki, a w ten czas Podstarosta Grodzki, lub od niego wyznaczony przysiedłszy z Xiążką Popisową czytać będzie porządkiem, według Numerow, Imiona Obywatelow, ktorzy według porządku numerycznego, przystępuiąc do Wazy przed Prezyduiacym stoiącey, otworzoną rękę okazawszy że się w niey nic nieznayduie wyimować będą Gałkę i w naczyniu bliskim wazy składać, kto weźmie czarną Gałkę Assesorem, a tego co czerwoną Marszałkiem Seymikowym Pisarz Grodzki lub Ziemski, ogłosi, i zapisze. Marszałek ani Assesor od funkcyi swoiey wymawiać się niema ani iey odstępować niepowinien.

9no. Po takowym wybraniu losem Marszałka i assesorow Ciż wybrani Przysięgę wykonaią przed zagaiaiącym w tę Rotę, Ja N: N: Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Troycy Swiętey iedynemu, iż iako nayusilniey dostregać będę, aby w czynach teraźnieyszego Seymiku wszystko dogodnie Prawu się działo aby żadnego w wotowaniu oszukania bydź niemogło, iako też aby żadnym sposobem sekret wotowania odkrytym bydź niemogł, i każdą w tey mierze zdradę i oszukanie przed wspoł Bracią memi tu na Seymiku zebranemi, odkryć przyrzekam, wota sprawiedliwie rachować będę, i wszystkiego dokładnie dostrzegać co Prawo o Seymikach przepisuie, tak mi Boże dopomoż. Po Przysiędze wezmą mieysce przy zagaiaiącym Seymiki Senatorze lub pierwszym ex ordine Urzędniku, a przygotowawszy stoł (od ktorego cztery łokcie na wszystkie strony baryera mieysce zamykać powinnna aby tylko w to mieysce wotuiący wchodzić mogł) tyle Waz na nim postawią ile Kandydatow będzie do funkcyi, te Wazy maią się na dwie części dzielić, przez szyiki wązkie z gory z sobą złączone, iedna połowa tey Wazy będzie biała, i na tey stronie literami czarnemi napisano będzie affirmative, lewa będzie czarna u niey białemi literami negative; z wierzchu te Wazy tym sposobem będą okryte, każda iakoby swoią budką, żeby żadną miarą

widzieć niemożna na ktorę ſtronę kładzie ſię Gałka. Na każdey przylepią karteczkę z Imieniem wielkiemi literami Kandydata, poſtawione będzie koło tych Waz naczynie w ktorym proporcyonalnie do liczby Kandydatow, i obieraiących Gałki rowne i iednego Koloru maią bydź przygotowane, aby wſzyſtkim wyſtarczyło. Gdy tak wſzyſtko przygotowane będzie, Marſzałek lub od niego wyznaczony głoſem podnioſłym czytać będzie Numera, i Imiona w Księdze popiſowey zapiſane, a Piſarz Ziemſki, lub Grodzki, lub ieden tych mieyſce zaſtępuiący, zapiſywać będzie Numer ktory wotował, i ten ktory tylko był mianowany bez wotowania dla nieprzytomności. Z Numeru i Imienia mianowany Obywatel, zagaiaiącemu Seymiki, Marſzałkowi i Aſſeſorom, okaże extrakt Imienia i Numeru ſwego z Księgi popiſowey wyięty i tak uznany pro activo przyſtąpi do ſtolika, biorąc dwoma palcami po iedney Gałce, w każdą Wazę wotum ſwoie affirmative, lub negative włoży, a Aſſeſorowie wyznaczeni od Marſzałka Seymikowego, podnioſłym głoſem uwiadomiać maią na kogo w ktorą Wazę ſię wotuie, oprocz tego że kartki na Wazie bydź maią przylepiane z Imieniem Kandydata. Jeżeliby wotowanie nieſkończyło ſię o godzinie ſzoſtey wieczorney, pierwſzy ex ordine Senator, lub Urzędnik, Marſzałek Seymikowy, i trzech Aſſeſorow, pierwſzym czternaſtym i oſtatnim loſem wybrani, popieczętuią, w ten ſpoſob Wazy, aby z nich ani nic wyiąć, ani włożyć niemożna, pieczętuiąc niemaią podnoſić Waz, ani nawet ruſzaniem doświadczać w ktorey ſtronie więcey ieſt Gałek, i tak Wazy zapieczętowane będą na tym mieyſcu zoſtawione, a przy nich przynaymniey dwoch Aſſeſorow nieuſtannie przytomnych, bydź powinno dla pilności tychże Waz. A Obywatelowi każdemu dozierać tego ſamego wolno będzie. A gdyby kto niezważaiąc na zakaz Prawa te Wazy ruſzał a pozwany miał ſobie dowiedziono, chociażby żadnego niebyło oſzukania, i podſtępu iako Prawu ſprzeciwiaiący ſię na ſześć Mieſięcy Wieży wſkazany bydź ma. Gdyby czaſem ktory z obywatelow uchybiwſzy ſwoy Numer w wotowaniu chciał po ſkończonym wotowaniu dadź ſwoie wotum, za zaświadczeniem Piſarza, Marſzałka, i Aſſeſorow może dadź ſwoie wotum.

10mo. Gby wotowanie w ten ſpoſob zakończone będzie, primus ex ordine Seymikom przytomny, z Marſzałkiem Seymikowym, i Aſſeſorami ktorzy pieczętowali Wazy po iedney biorąc Wazie, w przytomności Aſſeſorow i wſzyſtkich zgromadzonych Obywatelow,

Gałki, negative, i affirmative policzą, Marszałek publikować będzie po dwa razy powtarzaiąc, a Pisarz zanotuie, i tak przystąpią do drugich. Gdy ostatniey Wazy Gałki policzonie zostaną Pisarz ktory notował wszystkie Wota przeczytawszy wiele ktory Kandydat miał Wotow, affirmative, i negative, maiącyh Pluralitatem ogłosi. Jeżeliby Paritas się okazała, tę Marszałek z Assesorami sekretnemi wotami sposobem Elekcyi rezolwować będą.

11mo Po zakończoney Elekcyi ieżeli będą iakie żądania od Obywatelow, każdy za daniem głosu od Marszałka oświadczyć ie może, a do Instrukcyi Posłom każdego Obywatela żądanie przyięte bydź ma, aby tylko niezawierało w sobie, interess iedney osoby lub iedney Familii lecz publiczny Woiewodztwa albo części iakiey Obywatelow. Tym sposobem dokończone Seymiki primus ex ordine pożegna.

12mo. W czasie wotowania, wszystko skromnie bez krzyku i zgiełku bydź ma w milczeniu. Ktoby hałasy i nieporządek robić ważył się, pozwanym i sądzonym bydź ma, iako przeszkadzaiący Obradom Publicznym. Niegodzi się w czasie i mieyscu Seymikowania prosić o Wota a tym bardziey na wotuiącego wołać aby temu lub owemu dał swoie Wotum, pod karą dwunastu Niedziel Wieży, a to za mało poważenie Prawa, i mieysca Obradom poświęconego, i za naleganie na Obywatela wolnego aby swoim nieszedł zdaniem.

13tio. Ktoby zaś iakieżkolwiek czynił podstępy, czy to znacząc Gałki aby poznać można kto iakie dał Wotum, czyli w rachowaniu Wotow lub iakimkolwiek innym sposobem oszukania lub wydania sekretnych Wotow był przyczyną, iako też gdyby kto Szlachcica do mieysca Seymikow niedopuszczał i wstrzymywał, takowy, maiąc sobie Sądownie dowiedziono Kryminalnie iako oppressor libertatis rokiem Wieży in fundo karany & ab activitate in perpetuum odsądzony bydź ma.

14to. A ponieważ Księga Popisowa z latami powiększać się będzie przez liczbę wpisuiących się Obywatelow, i z czasem czytanie Osob albo iuż w Woiewodztwie nieznayduiących się albo wymarłych, czasby niepotrzebnie brało, stanowiemy aby co pięć lat od pierwszego Marca Roku tysiąc siedmset osmdziesiątego siodmego nowa Księga Popisowa otwieraną była, w ktorą znowu Obywatele pod dniem i Numerem iak do podpisu przychodzić będą; wpisywać się maią, i nowe extrakaty wpisania swego wyimować, gdyż dawnieysza Księga, ani z niey Extrakty służyć ad activitatem niebędą.

